

Proje No	TAGEM/BBAD/14/A08/P07
Proje Başlığı	Entegre Proje : İncir Yetiştiriciliğinde Verim ve Kalitenin Artırılmasına Yönelik Çalışmalar Alt Proje: Bazı İncir Çeşitlerinde Sık Dikim ve Terbiye Sisteminin Bitki Gelişimi ile Meyve Verim ve Kalitesi Üzerine Etkileri
Projeyi Yürüten Kuruluş	İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Proje Yürütücüsü	Aytekin BELGE
Yardımcı Araştırmacılar	Mesut ÖZEN, Hilmi KOCATAŞ, Ramazan KONAK, Prof.Dr. Engin ERTAN
Başlama ve Bitiş Tarihleri	01/01/2015 ile 31/12/2015

ÖZET

Günümüzde, modern meyvecilikte sık dikim ve buna bağlı olarak budama ve terbiye sistemleri oldukça önemlidir. Genellikle bodur anaçlara sahip meyve türlerinde ön plana çıkan sık dikim ile ilgili birçok bilimsel çalışma yapılmaktadır. Birim alandaki ağaç sayısının fazla olması ile meyve verim ve kalitesinin yüksek olması sık dikimin en önemli avantajları arasındadır.

Kurutmalık ve sofralık çeşitleri ile Ülkemiz için stratejik bir öneme sahip olan incir yetiştiriciliğinde, bodur anaçtan veya kalıtsal olarak bodur yetiştiricilikten söz edilemez. Ancak incir yetiştiriciliğinde sık dikim ve budama ile birim alanda daha fazla ağaç bulundurulabilmektedir. Ülkemizde incirde bodur meyveciliğin esaslarından olan; birim alandaki bitki sayısının artırılması, bakım ve hasat işlemlerinin kolaylaştırılması ve meyve kalitesinin iyileştirilmesi amaçlarına yönelik herhangi bir bilimsel çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu açıdan önemli bir sofralık çeşidimiz olan Bursa Siyahı, erkenci ve partenokarp olan Beyaz Orak ile kurutmalık olarak değerlendirilen Sarı Zeybek incir çeşitlerinde, modern yetiştiricilik sistemlerinin geliştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Taze incirlerde hasat elle, kuru incirlerde ise ağaç üzerinde buruklaştıktan sonra yere düşen meyvelerin ağaç altından toplanmaları şeklinde yapılmaktadır. Sarı Zeybek incir çeşidi ağaçlarında karşılaşılan en önemli sorun 4-5 yaşlarından itibaren yoğun biçimde dal kırılmalarının görülmesidir.

Bursa Siyahı, Beyaz Orak ve Sarı Zeybek incir çeşitlerinde verim ve kaliteyi artırmak, hasat kolaylığı sağlamak ve Sarı Zeybek çeşidinde sorun teşkil eden dal kırılmalarının önlenmesi hedeflerine yönelik olarak incir yetiştiriciliğinde, sık dikim ve terbiye sistemi uygulamalarının araştırılması amacıyla bu proje planlanmıştır.

Her üç çeşitte, *i*) klasik incir yetiştiriciliği *ii*) sık dikim sistemine uygun olarak destek sistemi ile oluşturulmuş, kordon şeklinde budamanın uygulanacağı telli terbiye sistemi *iii*) sürgünlerin her yıl yenilenmesi esasına dayanan ve alçaktan taçlandırılarak destek sistemi olmaksızın yine kordon şeklinde budamanın uygulanacağı sistemin incirde kullanım olanakları araştırılacaktır.

Projenin gerçekleştirilmesi sonucunda; ülkemizde ve bölgemizde incir yetiştiriciliğinde farklı yetiştiricilik sistemelerinin uygulanması konusunda ilk kez bu kadar detaylı olarak yapılacak bu çalışmanın sonuçları, hem araştırcılara hem de üreticilere katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra, bilimsel literatüre de önemli bir kaynak oluşturabilecektir.

Anahtar Kelimeler

İncir, terbiye sistemi, budama